

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/68/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200503
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2720200503.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: JUDr. Q. G. N., narodená X. A. XXXX, trvalý pobyt Z. XXX/XX, E., proti žalovaným: 1/ A. Q., narodená XX. K. XXXX, trvalý pobyt E. XXX/X, D., 2/ B. M., narodená X. H. XXXX, trvalý pobyt K. XXX/XX, E., obidve žalované zastúpené advokátkou: JUDr. Alena Arbetová, Námestie sv. Martina 3A, Holíč, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Skalica z 8. apríla 2021, č. k. 5C/6/2020-143, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania (II.) p o t v r d z u j e.

II. Žalované 1/, 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie (I.), v ktorom sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy, uzatvorenej medzi žalovanými ako sestrami darcu a darcom zomrelým N. N., narodeným XX. B. XXXX. Na základe darovacej zmluvy sa žalované stali spoluvlastníkmi jednoizbového bytu. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalované 1/, 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (II.). Súčasne bolo rozhodnuté o vrátení súdneho poplatku žalobkyni vo výške 92,80 eur prostredníctvom prevádzkovateľa systému (III.). Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil späťvzatím žaloby žalobkyňou v celom rozsahu, skôr než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie a preto konanie v celom rozsahu zastavil. Pri zastavení konania pre späťvzatie súd skúma procesné zavinenie na zastavení konania stranou konania. V posudzovanej veci žalobkyňa zobrala žalobu späť v celom rozsahu bez uvedenia dôvodu. Nebolo tak preukázané, že k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku správania žalovaných ako protistrany. Žalobkyňa procesne zaviniła zastavenie konania a žalovaným preto vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v plnom rozsahu. Dôvody osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovaným žalobkyňa neuviedla. O vrátení súdneho poplatku za podanú žalobu súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

2. Proti tomuto uzneseniu v časti o náhrade trov konania podala včas odôvodnené odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu tak, že žalované nemajú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania, pretože im žiadne účelne vynaložené trovy v danom konaní nevznikli. Žalobkyňa poukazovala na späťvzatie žaloby pred prvým pojednávaním. Právna žalobkyňa žalovaných zneužila snahu žalobkyne o zmier, ktorú vyhodnotila ako výzvu na uzavretie zmiernu a údajnú procesnú šikanu, pričom spísala dňa 26.

októbra 2020 žiadosť o vytyčenie pojednávania, kde žalobkyňa výslovne napáda, osočuje a bez dôkazov obviňuje. Žalobkyňa odmieta, aby súd po predložení trov na strane žalovaných, priznal im náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže list právnej zástupkyne, označený ako žiadosť o vytyčenie pojednávania, považuje žalobkyňa za úkon súdom nevyžiadany, neúčelný a svojvoľný. Je úlohou súdu rozhodnúť či a kedy bude stanovený termín pojednávania. Protistrana nemala záujem na zmiernom riešení sporu. Nie je prípustné, aby boli uplatňované trovy, ktoré nie sú vynaložené účelne. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ak bol zamietnutý, ostatným stranám sa nedoručuje. V danom prípade neodkladné opatrenie bolo doručené právnej zástupkyňi žalovaných, ktorá sa k nemu zbytočne vyjadrovala, pretože v danom čase nemala žiaden dôvod vyjadrovať sa k uzneseniu. Tento úkon je tiež neúčelný a nepotrebný. Žalované sa v ňom už ničím nebránia, ide len o opis výrokov odvolacieho súdu. V zmysle § 251 CSP potenciálne trovy žalovaných nespĺňajú podmienky účelnosti ako jednej z kumulatívnych podmienok na splnenie celkovej podmienky úhrady trov konania. Trovy konania z hľadiska ich účelného vynaloženia mali by sa predkladať súdu, podľa názoru žalobkyne, ešte pred rozhodnutím o náhrade trov konania, nie až následne. Dochádza potom k tomu, že súd prizná náhradu trov v rozsahu 100 % a pri rozhodovaní o výške náhrady súdny úradník prizná všetky predložené trovy, opierajúc sa o náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolanie je neúčinné, sťažnosť voči trovám sa zamietá a nie je možné sa brániť voči neúčelným úkonom. Zo skúseností s rozhodovaním o náhrade trov konania samostatným uznesením vyplýva, že ak súd strane konania priznaná náhradu trov v rozsahu 100 %, neskôr už dôsledne neskúma splnenie kumulatívnych podmienok na náhradu trov konania, ale žalovanej strane prizná všetky trovy, aj neúčelne vynaložené, zaplatené právnej zástupkyňi žalovaných, ktorá sa vyjadrovala zbytočne, po lehote. Žiadne iné úkony protistrana nevykonala. Neskúma sa splnenie podmienok podľa Civilného sporového poriadku, teda kumulatívne podmienky pre priznanie náhrady trov konania. Žalobkyňa preto navrhla zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že žalované nemajú voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania (pretože žiadne účelne vynaložené trovy im v tomto konaní nevznikli).

3. Žalované 1/, 2/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhli rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. S odvolaním nesúhlasia, poukazujú na jeho nesprávnosť a zmaťočnosť. V priebehu súdneho konania im žalobkyňa poslala list, že ak jej nepredajú byt, za ktorý im zaplatí 15.000,- eur, bude podávať ďalšie žaloby, čo skutočne aj zrealizovala. Dňa 25. mája 2021 podala ďalšiu identickú žalobu, evidovanú na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 11C/5/2021. Rovnakú žalobu v danom súdnom konaní v dôsledku vyjadrení žalovaných a vysloveného názoru Krajského súdu v Trnave, zobrala späť. Žalobkyňa sa v odvolaní venuje účelnosti jednotlivých úkonov právnej služby. Zákonná úprava je pritom v tomto smere dostatočne jasná a zrozumiteľná. Žalované poukázali na úkon späťvzatia žaloby žalobkyňou, v dôsledku čoho zavinila zastavenie konania a v zmysle § 256 ods. 1 CSP súd má priznať náhradu trov konania protistrane. O nároku na náhradu trov konania, nie však o výške, rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením. Odvolací súd už v konaní sp. zn. 11Co/12/2019 vyčerpávajúco odpovedal na žalobkyňou použitú argumentáciu. Odkázal aj na zásadu úspechu v konaní, ktorou sa spravuje. Konanie žalobkyne je preto šikanou, čomu zodpovedajú aj osobné útoky a ďalšie listy predložené v konaní.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. m/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

5. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

6. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť náhrady trov zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 569/2017). Žalovaný procesne zavinil potrebu späťvzatia návrhu a následného zastavenia konania spravidla vtedy, keď sa po podaní návrhu rozhodne nárok žalobcu uspokojiť, hoci v predsporovom štádiu odmietal tak urobiť (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 569/2017). Účastník konania, ktorý svojim protiprávnym konaním

zapríčinil, že druhá strana musí brániť svoje práva v súdnom konaní, zásadne poniesie sankciu v podobe povinnosti nahradiť trovy konania, ktoré vzniknú pri tejto procesnej činnosti (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 577/2018).

7. Súd prvej inštancie v posudzovanej veci dospel k správne právnemu záveru, keď rozhodol, že žalované 1/, 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Opodstatnene skúmal procesné zavinenie strán konania a konštatoval, že zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa, ktorá zobrala žalobu späť v celom rozsahu, bez uvedenia dôvodu. Nebolo tak ani len tvrdené, že k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku správania sa žalovaných ako protistrany v súdnom konaní.

8. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 933 s.). Preto ak zobrala žalobkyňa návrh späť, zásadne platí, že zavinila zastavenie konania a je preto povinná uhradiť žalovanej strane jej trovy (porov. rozhodnutie NS SR, sp. zn. 5MCdo/12/2008).

9. Podľa ustanovenia § 257 CSP súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Ustanovenie § 257 CSP nie je pritom možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihladiť (porov. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/17/2009, 5Cdo/67/2010, 3MCdo/46/2012).

10. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia opodstatnene konštatoval neexistenciu okolností hodných osobitného zreteľa, ku ktorým by bolo potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania prihladiť (žalobkyňou takéto dôvody neboli ani tvrdené).

11. K odvolacím námietkam žalobkyne, týkajúcim sa hodnotenia účelnosti jednotlivých úkonov právnej služby poskytnutých právnu zástupkyňou žalovaných, je potrebné uviesť, že rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné rozhodovacie fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci (§ 262 ods. 1, 2 CSP).

12. Súd pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania (rozhodnutie súdneho úradníka) je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov uplatnených stranou konania v spore, ktorej vznikol nárok na náhradu trov konania. Pre odôvodnenie rozhodnutia súdneho úradníka platia rovnaké kritériá ako pre rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania. Z odôvodnenia musí byť zrejmé a preskúmateľné ako súdny úradník vyhodnotil účelnosť vynaložených trov, pričom podrobne musí byť odôvodnené najmä to, z akých dôvodov nebola konkrétna položka trov konania priznaná (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 963 s.).

13. S poukazom na vyššie uvedené pri rozhodovaní súdu o nároku na náhradu trov konania (teda pri rozhodovaní či náhrada trov konania vznikla strane konania, vyjadrením rozsahu nároku - zlomkom alebo percentuálne), nebol daný zákonný dôvod zaoberať sa účelnosťou vynaložených trov konania žalovanou stranou. V odvolacom konaní preto nebolo dôvodné zaoberať sa odvolacou námietkou žalobkyne, namietajúcou účelnosť jednotlivých úkonov právnej služby poskytnutých právnu zástupkyňou žalovaných. Uplatnená náhrada trov konania žalovanými, vrátane trov právneho zastúpenia, bude posudzovaná podľa § 251 CSP až následne, pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania vyjadruje rozsah náhrady, nie jeho výšku a preto neznamená priznanie všetkých vyúčtovaných trov konania tou stranou konania, ktorej vznikol nárok na náhradu trov, pričom prostriedkom procesnej nápravy proti rozhodnutiu o výške náhrady trov konania je sťažnosť (§ 239 CSP). Odvolanie žalobkyne nebolo tak dôvodné.

15. Odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil. Žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne odvolacie dôvody voči výroku o zastavení konania, preto odvolanie bolo posúdené ako odvolanie podané proti výroku o náhrade trov konania.

16. Z dôvodu, že žalované 1/ 2/ boli úspešné aj v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, vzniklo im právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalované 1/ 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

17. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.